

Standardy Ochrony Małoletnich

w Szkole Podstawowej nr 19
im. Wandy Chotomskiej w Łodzi

Preambuła

Naczelną zasadą wszystkich czynności podejmowanych przez personel jest działanie dla dobra dziecka i w jego najlepszym interesie. Zasada ta dotyczy również dzieci ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, w tym z niepełnosprawnościami. Personel traktuje dziecko z szacunkiem oraz uwzględnia jego godność i potrzeby. Niedopuszczalne jest stosowanie przemocy wobec dziecka w jakiegokolwiek formie. Personel realizując te cele działa w ramach obowiązującego prawa, przepisów wewnętrznych instytucji oraz swoich kompetencji. Zasady bezpiecznych relacji personelu z dziećmi obowiązują wszystkich pracowników, stażystów i wolontariuszy. Znajomość i zaakceptowanie zasad są potwierdzone podpisaniem oświadczenia, którego wzór jest częścią *Załącznika nr 1* do niniejszych Procedur.

Niniejsza Polityka ochrony dzieci przed krzywdzeniem określa procedury interwencji, działania profilaktyczne, edukacyjne, zasady zapobiegania krzywdzeniu dzieci, a w sytuacji, gdy do krzywdzenia doszło – określa zasady zmniejszenia rozmiaru jego skutków poprzez prawidłową i efektywną pomoc dziecku oraz wskazuje odpowiedzialność osób zatrudnionych w placówce za bezpieczeństwo dzieci uczęszczających do placówki.

Standardy Ochrony Małoletnich zostały opublikowane na stronie internetowej placówki, w wersji skróconej dla uczniów wywieszono je na tablicach informacyjnych w szkole. Są dokumentem jawnym, promowanym wśród całego personelu, rodziców i dzieci uczęszczających do szkoły. Placówka przekazuje zasady określone w SOM na spotkaniach z rodzicami, na radach pedagogicznych, spotkaniach z pracownikami. Poszczególne grupy małoletnich są z poniższymi Procedurami w wersji skróconej aktywnie zapoznawane poprzez prowadzone działania edukacyjne i informacyjne.

Słowniczek pojęć używanych w dokumencie

1. **Standardy Ochrony Małoletnich, Standardy, SOM, Procedury, Polityka ochrony dzieci przed krzywdzeniem** – to niniejszy dokument o nazwie Standardy Ochrony Małoletnich
2. **Placówka , Szkoła** – Szkoła Podstawowa nr 19 im. Wandy Chotomskiej w Łodzi
3. **Dyrektor** – osoba reprezentująca Szkołę Podstawową nr 19 im. Wandy Chotomskiej w Łodzi
4. **Personelem, Członkiem personelu lub Pracownikiem** jest osoba zatrudniona na podstawie umowy o pracę, umowy cywilnoprawnej a także współpracownik, stażysta, wolontariusz, praktykant lub inna osoba, która z racji pełnionej funkcji lub zadań ma (nawet potencjalny) kontakt z dziećmi.
5. **Dzieckiem, Uczniem, Małoletnim** jest każda osoba do ukończenia 18. roku życia, włączając osoby ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, w tym z niepełnosprawnościami.
6. **Opiekunem dziecka** jest osoba uprawniona do reprezentacji dziecka, w szczególności jego rodzic lub opiekun prawny. W myśl niniejszego dokumentu opiekunem jest również rodzic zastępczy.
7. **Zgoda rodzica dziecka** oznacza zgodę co najmniej jednego z rodziców dziecka. Jednak w przypadku braku porozumienia między rodzicami dziecka należy poinformować rodziców o konieczności rozstrzygnięcia sprawy przez sąd rodzinny.
8. **Dane osobowe dziecka** to wszelkie informacje umożliwiające identyfikację dziecka, a w odniesieniu do konkretnego, zidentyfikowanego dziecka – wszelkie informacje o nim.
9. Przez **krzywdzenie dziecka** należy rozumieć popełnienie czynu zabronionego lub czynu karalnego na szkodę dziecka przez jakąkolwiek osobę, w tym członka personelu placówki, lub zagrożenie dobra dziecka, w tym jego zaniedbywanie.
10. **Osoba odpowiedzialna za Internet** to wyznaczony przez kierownictwo placówki członek personelu, sprawujący nadzór nad korzystaniem z Internetu przez dzieci na terenie placówki oraz nad bezpieczeństwem dzieci w Internecie.
11. **Koordinator ds. SOM** – wyznaczony przez Dyrektora Placówki pracownik sprawujący nadzór nad realizacją postanowień Standardów Ochrony Małoletnich.
12. **Instytucja** – każda instytucja świadcząca usługi dzieciom lub działająca na rzecz dzieci.
13. **Osoba odpowiedzialna za SOM** – wyznaczony przez dyrektora placówki pracownik odpowiedzialny za realizację Polityki ochrony dzieci przed krzywdzeniem w placówce.

Rozdział I

Rozpoznawanie i reagowanie na czynniki ryzyka krzywdzenia dziecka

§ 1.

1. Rekrutacja personelu w Szkole Podstawowej nr 19 im. Wandy Chotomskiej w Łodzi odbywa się zgodnie z zasadami bezpiecznej rekrutacji personelu. Zasady rekrutacji stanowią *Załącznik nr 1* do niniejszych Standardów Ochrony Małoletnich.
2. Personel zna i stosuje zasady bezpiecznych relacji personel – dziecko, ustalone w Szkole Podstawowej nr 19 im. Wandy Chotomskiej w Łodzi. Zasady stanowią *Załącznik nr 2* do niniejszego dokumentu.
3. W placówce dokonuje się analizy ryzyka wskazującej na potencjalne obszary i czynniki ryzyka oraz sposoby ich redukowania. Analiza ryzyka stanowi *Załącznik nr 7*.
4. Personel placówki posiada wiedzę na temat czynników ryzyka i symptomów krzywdzenia dzieci i zwraca na nie uwagę w ramach wykonywanych obowiązków.
5. Personel placówki monitoruje sytuację i dobrostan dziecka.
6. W przypadku zidentyfikowania czynników ryzyka, pracownicy placówki podejmują rozmowę z rodzicami/opiekunami prawnymi, przekazując informacje na temat dostępnej oferty wsparcia i motywując ich do szukania dla siebie pomocy.
7. Zasady interwencji w przypadku podejrzenia krzywdzenia dziecka przez osoby trzecie, przez małoletnich lub przez rodzica/opiekuna prawnego oraz opis typowych symptomów krzywdzenia znajdują się w *Załącznikach 9 – 11*.
8. Placówka współpracuje z instytucjami zewnętrznymi, które wdrożyły i stosują Standardy Ochrony Małoletnich. Przed nawiązaniem współpracy osoby trzecie podpisują oświadczenie o niekaralności i zapoznaniu się z Procedurami obowiązującymi w Szkole Podstawowej nr 19 im. Wandy Chotomskiej w Łodzi (*Załącznik nr 13*). Osoby trzecie przebywają z dziećmi w obecności pracownika wyznaczonego przez dyrektora.
9. Dyrektor szkoły uzyskuje informacje z kartoteki karnej Krajowego Rejestru Karnego oraz dane osobowe osób trzecich (np. rodziców/opiekunów prawnych, praktykantów, wolontariuszy), które będą sprawowały opiekę nad małoletnimi, w tym dane potrzebne do sprawdzenia danych w Rejestrze Sprawców Przystępstw na Tle Seksualnym – Rejestr z dostępem ograniczonym oraz w Rejestrze osób, w stosunku do których Państwowa Komisja do spraw przeciwdziałania wykorzystaniu seksualnemu małoletnich poniżej lat 15 wydała postanowienie o wpisie w Rejestrze.
10. Kopię informacji z KRK oraz wydruk z Rejestru przechowuje się w dokumentacji dotyczącej osób trzecich dopuszczonych do opieki nad małoletnimi.
11. Standardy Ochrony Małoletnich uwzględniają pracę z dziećmi ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, w tym z niepełnosprawnościami.

Rozdział II

Zasady reagowania na przypadki podejrzenia, że małoletni doświadcza krzywdzenia

§ 2.

1. W przypadku powzięcia przez pracownika placówki podejrzenia, że dziecko jest krzywdzone, pracownik ma obowiązek poinformowania o tym fakcie Dyrektora szkoły lub wyznaczonego pracownika w placówce (np. wychowawca/pedagog szkolny/psycholog/wicedyrektorzy) oraz sporządzenia notatki służbowej.
2. W przypadku zagrożenia życia lub zdrowia małoletniego zawiadomienie o przemoc należy zostawić dowolnemu pracownikowi placówki.
3. Osoba zgłaszająca zdarzenie może dokonać zgłoszenia w następujący sposób:
 - a. osobiście do osoby odpowiedzialnej za przyjmowanie zgłoszeń,
 - b. telefonicznie do osoby odpowiedzialnej za przyjmowanie zgłoszeń,
 - c. na adres e-mail do osoby odpowiedzialnej za przyjmowanie zgłoszeń.
4. Osoba, która otrzyma informacje o zdarzeniu zagrażającym małoletniemu zachowuje je w bezwzględnej tajemnicy i przekazuje je jedynie osobie odpowiedzialnej za przyjmowanie zgłoszeń.
5. Zgłoszenia o zdarzeniu zagrażającym małoletniemu może dokonywać również rodzic/prawny opiekun, pracownik, a także inne osoby spokrewnione lub niespokrewnione z dzieckiem.
6. Jeżeli zgłoszenie dotyczy Dyrektora lub zatrudnionego w placówce członka rodziny lub osoby spowinowaczonej z Dyrektorem, osoba odpowiedzialna za przyjmowanie zgłoszeń informuje o zgłoszeniu organ prowadzący, który nadzoruje realizację zgłoszenia w sposób zapewniający obiektywność.
7. Jeżeli zgłoszenie dotyczy osoby odpowiedzialnej za przyjmowanie zgłoszeń informację o zdarzeniu zagrażającym małoletniemu należy przekazać Dyrektorowi.

§ 3.

1. Po uzyskaniu informacji, Dyrektor szkoły lub wyznaczony pracownik placówki wzywa opiekunów dziecka, którego krzywdzenie podejrzewa i informuje ich o podejrzeniu. W przypadku, gdy podejrzenie krzywdzenia dotyczy ucznia pełnoletniego, co do którego nie zapadło postanowienie o jego ubezwłasnowolnieniu, poinformowanie rodziców oraz podjęcie innych czynności opisanych w niniejszych Procedurach jest możliwe tylko po uzyskaniu pisemnej zgody takiego ucznia. Obowiązek uzyskania zgody pełnoletniej, nieubezwłasnowolnionej ofiary krzywdzenia nie jest wymagany dla poinformowania właściwych organów (Policja, prokuratura) w sytuacji, gdy domniemane krzywdzenie ma formę przestępstwa ściganego z urzędu.
2. Wyznaczony przez Dyrektora szkoły pracownik sporządza opis sytuacji na podstawie rozmów z uczniem, nauczycielami, wychowawcą i rodzicami/opiekunami prawnymi (Karta interwencji – *Załącznik nr 3*) oraz opracowuje Plan wsparcia dla małoletniego z zastrzeżeniem § 4. Plan wsparcia stanowi *Załącznik nr 4* do Procedur.
3. Plan wsparcia powinien zawierać wskazania dotyczące:
 - a. podjęcia przez szkołę działań w celu zapewnienia dziecku bezpieczeństwa, w tym zgłoszenie podejrzenia krzywdzenia do odpowiedniej instytucji,
 - b. wsparcia, jakie zaoferuje uczniowi placówka,
 - c. skierowania dziecka do specjalistycznej placówki pomocy, jeżeli istnieje taka potrzeba.

§ 4.

1. W uzasadnionych przypadkach Dyrektor szkoły lub wyznaczony pracownik placówki może powołać zespół interwencyjny, w skład którego mogą wejść: pedagog szkolny, psycholog, wychowawca ucznia lub inni pracownicy.
2. Zespół interwencyjny sporządza plan pomocy małoletniemu, spełniający wymogi określone w § 3 pkt 3 niniejszych Standardów.
3. W przypadku, gdy podejrzenie krzywdzenia zgłoszą rodzice/opiekunowie prawni dziecka, Dyrektor szkoły jest zobowiązany powołać zespół interwencyjny.
4. Zespół, o którym mowa w punkcie 3, wzywa rodziców/opiekunów prawnych dziecka na spotkanie wyjaśniające, podczas którego może zaproponować zdiagnozowanie zgłaszanego podejrzenia w zewnętrznej, bezstronnej instytucji. Ze spotkania sporządza się notatkę służbową.

§ 5.

1. Sporządzony przez zespół interwencyjny plan wsparcia małoletniego wraz z zaleceniem współpracy przy jego realizacji przedstawiany jest rodzicom/opiekunom prawnym.
2. Przewodniczący zespołu interwencyjnego informuje rodziców/opiekunów prawnych o obowiązku szkoły – jako instytucji – zgłoszenia podejrzenia krzywdzenia małoletniego do odpowiedniej instytucji (prokuratura, policja lub sąd rodzinny, ośrodek pomocy społecznej bądź przewodniczący zespołu interdyscyplinarnego – procedura „Niebieskie Karty” – w zależności od zdiagnozowanego typu krzywdzenia i skorelowanej z nim interwencji).

Uwaga! Pracownicy pedagogiczni uczestniczą w realizacji procedury „Niebieskie Karty”, w tym uprawnieni są do samodzielnego jej wszczynania, jeżeli powezmą podejrzenie, że małoletni doświadcza przemocy domowej.

3. Po poinformowaniu rodziców/opiekunów prawnych małoletniego – dyrektor szkoły składa zawiadomienie o podejrzeniu przestępstwa do prokuratury/policji lub wnioski o wgląd w sytuację rodziny do sądu rejonowego, wydziału rodzinnego i nieletnich, ośrodka pomocy społecznej lub przesyła formularz „Niebieska Karta – A” do przewodniczącego zespołu interdyscyplinarnego.
4. Dalszy tok postępowania leży w kompetencjach instytucji wskazanych w punkcie 3.
5. W przypadku, gdy podejrzenie krzywdzenia zgłosili rodzice/opiekunowie prawni małoletniego, a podejrzenie to nie zostało potwierdzone – dyrektor szkoły informuje o tym fakcie rodziców/opiekunów prawnych dziecka na piśmie.

§ 6.

1. Z przebiegu interwencji sporządza się kartę interwencji, której wzór stanowi *Załącznik nr 3* do niniejszych Standardów. Kartę tę załącza się do dokumentacji dziecka w placówce.
2. Dokumentacja jest prowadzona do czasu zakończenia sprawy i przechowywana w sekretariacie szkoły.
3. Dokumentację należy chronić przed dostępem osób nieuprawnionych.
4. Wszyscy pracownicy szkoły i inne osoby, które w związku z wykonywaniem obowiązków służbowych podjęły informację o krzywdzeniu małoletniego lub informacje z tym związane, są

zobowiązani do zachowania tych informacji w tajemnicy, wyłączać informacje przekazywane uprawnionym instytucjom w ramach działań interwencyjnych.

Rozdział III

Zasady ochrony wizerunku dziecka i danych osobowych małoletnich

§ 7.

1. Szkoła Podstawowa nr 19 im. Wandy Chotomskiej w Łodzi uznając prawo dziecka do prywatności i ochrony dóbr osobistych, zapewnia ochronę wizerunku dziecka, zapewnia najwyższe standardy ochrony danych osobowych małoletnich zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa.
2. Wytyczne dotyczące zasad ochrony wizerunku dzieci i ich danych stanowią *Załącznik nr 5* do niniejszych Standardów.

§ 8.

1. Pracownikowi szkoły nie wolno umożliwić przedstawicielom mediów utrwalania wizerunku dziecka (filmowanie, fotografowanie, nagrywanie głosu dziecka) bez pisemnej zgody rodzica/opiekuna prawnego.
2. Niedopuszczalne jest podanie przedstawicielowi mediów danych kontaktowych do rodzica/opiekuna prawnego dziecka – bez wiedzy i zgody tego rodzica/opiekuna prawnego.

§ 9.

1. Upublicznienie przez członka personelu wizerunku dziecka utrwalonego w jakiejkolwiek formie wymaga pisemnej zgody rodzica/opiekuna prawnego.
2. Jeżeli wizerunek dziecka stanowi jedynie szczegół całości, takiej jak: zgromadzenie, krajobraz, publiczna impreza, to zgoda rodzica/opiekuna prawnego na upublicznienie wizerunku dziecka nie jest wymagana.

Rozdział IV

Zasady bezpiecznego korzystania z Internetu i mediów elektronicznych

§ 10.

1. Szkoła Podstawowa nr 19 im. Wandy Chotomskiej w Łodzi, zapewniając dzieciom dostęp do Internetu, podejmuje działania zabezpieczające małoletnich przed dostępem do treści, które mogą stanowić zagrożenie dla ich prawidłowego rozwoju. W szczególności instaluje i aktualizuje oprogramowanie zabezpieczające. Zasady bezpiecznego korzystania z Internetu i mediów elektronicznych stanowią *Załącznik nr 6* do niniejszych Standardów.
2. Na terenie szkoły, w czasie zajęć, dostęp ucznia do Internetu możliwy jest tylko pod nadzorem pracownika szkoły.
3. W przypadku gdy dostęp do Internetu realizowany jest pod nadzorem pracownika szkoły, jest on zobowiązany informować uczniów o zasadach bezpiecznego korzystania z Internetu oraz czuwać nad ich bezpieczeństwem podczas korzystania z Internetu w czasie zajęć.

§ 11.

1. Dyrektor szkoły zobowiązany jest do zapewnienia właściwego zabezpieczenia sieci przed niebezpiecznymi treściami, poprzez instalację i aktualizację odpowiedniego oprogramowania.
2. Szkodliwe treści to takie materiały, które mogą wywoływać negatywne emocje u odbiorcy lub promują niebezpieczne zachowania. Można do nich zaliczyć:
 - a. treści pornograficzne dostępne bez żadnego ostrzeżenia, w tym tzw. pornografię dziecięcą, czyli materiały prezentujące seksualne wykorzystywanie dzieci,
 - b. treści obrazujące przemoc, obrażenia fizyczne, deformacje ciała, np. zdjęcia lub filmy przedstawiające ofiary wypadków, okrucieństwo wobec zwierząt,
 - c. treści nawołujące do samookaleczeń lub samobójstw, bądź zachowań szkodliwych dla zdrowia, np. ruch pro-ana, zachęcanie do zażywania niebezpiecznych substancji np. leków czy narkotyków,
 - d. treści dyskryminacyjne, nawołujące do wrogości, a nawet nienawiści wobec różnych grup społecznych lub jednostek.

Rozdział V

Monitoring stosowania Standardów Ochrony Małoletnich

§ 12.

1. Dyrektor szkoły wyznacza pracowników, tzw. Koordynatorów, odpowiedzialnych za realizację (w tym upowszechnianie) Standardów Ochrony Małoletnich przed krzywdzeniem w Szkole Podstawowej nr 19 im. Wandy Chotomskiej w Łodzi.
2. Koordynatorzy ds. SOM powinni:
 - a. wyróżniać się empatią i zrozumieniem problemów dzieci,
 - b. umieć komunikować się z dziećmi w sposób dostosowany do ich wieku i rozwoju,
 - c. charakteryzować się spokojem i poszanowaniem wśród dzieci oraz pracowników,
 - d. posiadać umiejętności organizacyjne,
 - e. posiadać pozytywną ocenę pracy,
 - f. powiadać wykształcenie lub stosowne przygotowanie pedagogiczne,
 - g. potrafić doradzać innym pracownikom, co do stosowania niniejszych Procedur.
3. Pracownicy, o których mowa w punkcie 1, są odpowiedzialni za monitorowanie realizacji i przestrzegania Standardów, reagowanie na sygnały naruszenia Procedur oraz proponowanie zmian w Standardach, w szczególności mających na celu dostosowanie do aktualnie obowiązujących przepisów prawa oraz potrzeb placówki.
4. Pracownicy odpowiedzialni za realizację Standardów Ochrony Małoletnich przeprowadzają wśród personelu, raz na 12 miesięcy, ankietę monitorującą poziom realizacji Standardów. Wzór ankiety stanowią *Załącznik nr 8a* (dla pracowników) oraz *Załącznik nr 8b* (dla dyrektorów) do niniejszych Standardów. W ankietach pracownicy i dyrektorzy mogą proponować zmiany oraz wskazywać naruszenia Standardów.
5. Na podstawie przeprowadzonej ankiety, osoby odpowiedzialne za realizację Standardów Ochrony Małoletnich sporządzają raport z monitoringu, który następnie przekazują Dyrektorowi szkoły.
6. Dyrektor szkoły, na podstawie otrzymanego raportu, wprowadza do Standardów niezbędne zmiany i ogłasza je w formie zarządzenia pracownikom, uczniom i ich rodzicom/opiekunom prawnym.

Rozdział VI

Obowiązujące procedury zgłaszania podejrzenia oraz podejmowania interwencji w sytuacji zagrożenia bezpieczeństwa dziecka

§ 13.

1. Polska procedura karna nakłada obowiązek zawiadomienia organów ścigania o popełnieniu przestępstwa ściganego z urzędu – art. 304 § 1 k.p.k.
2. Przestępstwa wobec osoby najbliższej, które można zgłosić na policji lub w prokuraturze, to: *"znęcanie się fizyczne lub psychiczne nad osobą najbliższą lub nad inną osobą pozostającą w stałym lub przemijającym stosunku zależności od sprawcy albo nad małoletnim lub osobą nieporadną ze względu na jej stan psychiczny lub fizyczny"* – art. 207 k.k.
3. Zgodnie z art. 572 kodeksu postępowania cywilnego każdy, komu znane jest zdarzenie uzasadniające wszczęcie postępowania z urzędu, obowiązany jest zawiadomić o nim sąd rodzinny. Obowiązek ten ciąży przede wszystkim na prokuratorach, notariuszach, komornikach, organach samorządu i administracji rządowej, organach Policji, placówkach oświatowych, ośrodkach pomocy społecznej oraz organizacjach i zakładach zajmujących się opieką nad małoletnimi lub osobami psychicznie chorymi.
4. Osoby, które w związku z wykonywaniem swoich obowiązków służbowych lub zawodowych, powzięły podejrzenie o popełnieniu ściganego z urzędu przestępstwa z użyciem przemocy domowej, mają obowiązek niezwłocznego zawiadomienia o tym Policji lub prokuratora – art. 12 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej. Obowiązek ten mają także osoby będące świadkami przemocy domowej, które powinny zawiadomić o tym Policję, prokuratora lub inny podmiot działający na rzecz przeciwdziałania przemocy domowej.
5. Interwencję powinna inicjować osoba/instytucja, która rozpoznała sygnały świadczące o występowaniu przemocy wobec dziecka – ma to realne przełożenie na jakość informacji, które pochodzą bezpośrednio od osoby krzywdzonej lub świadka przemocy oraz szybkość działania, co zwiększa szanse efektywności podejmowanych działań.
6. W przypadku, gdy przestępstwo popełniono wobec małoletniego placówka, która powzięła taką informację, sporządza zawiadomienie o możliwości popełnienia przestępstwa i przekazuje je do właściwej miejscowo policji lub prokuratury.
7. Jeżeli opiekun/opiekunowie małoletniego zaniedbuje/ą jego potrzeby psychofizyczne lub rodzina jest niewydolna wychowawczo, należy poinformować właściwy ośrodek pomocy społecznej o potrzebie pomocy rodzinie i obserwować dziecko z zachowaniem wzmożonej czujności. Jeśli zachodzi uzasadniona potrzeba wszczęcia postępowania z urzędu, konieczne jest powiadomienie sądu.
8. W przypadku stwierdzonej przemocy domowej / zaniedbania noszącego znamiona przemocy ze strony opiekunów wobec małoletniego, zachodzi konieczności wszczęcia procedury Niebieskie Karty.
9. Podmiotami upoważnionymi do wszczęcia procedury Niebieskie Karty zgodnie z § 2 ust. 2 Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 6 września 2023 r w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta” są:
 - a. funkcjonariusze Policji,
 - b. pracownicy socjalni jednostek organizacyjnych pomocy społecznej,

- c. pracownicy socjalni specjalistycznych ośrodków wsparcia dla osób doznających przemocy domowej,
 - d. asystenci rodziny,
 - e. **nauczyciele wychowawcy będący wychowawcami klasy lub nauczyciele znający sytuację domową małoletniego,**
 - f. osoby wykonujące zawód medyczny, w tym lekarze, pielęgniarki, położne lub ratownicy medyczni,
 - g. przedstawiciele gminnych komisji rozwiązywania problemów alkoholowych,
 - h. **pedagodzy, psychologzy lub terapeuci,** będący przedstawicielami podmiotów wskazanych w art. 9a ust 3 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej z dnia 29 lipca 2005 r.
10. Niebieska Karta - A to formularz wypełniany przez w/w podmioty w przypadku stwierdzenia przemocy domowej. Wszczyna on procedurę Niebieskie Karty, która stanowi ogół czynności podejmowanych i realizowanych w związku z uzasadnionym podejrzeniem zaistnienia przemocy domowej. Procedura oferuje współpracę interdyscyplinarną pracowników różnych instytucji, opracowując plan pomocy – właściwym organem do takich działań jest Zespół Interdyscyplinarny, koordynujący pracę systemową na rzecz przeciwdziałania przemocy domowej.
11. Zgodnie z Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 6 września 2023 r w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy “Niebieska Karta” wypełniony przez uprawniony podmiot formularz Niebieska Karta – A jest przekazywany niezwłocznie, nie później niż w terminie 5 dni roboczych do Zespołu Interdyscyplinarnego w Łodzi z siedzibą przy ul. Tramwajowej 21.
12. Po przekazaniu formularza, ze środowiskiem dotkniętym przemocą domową pracę prowadzi grupa diagnostyczno – pomocowa, której podstawowy skład stanowi pracownik socjalny z Wydziału Przeciwdziałania Przemocy Domowej mieszczącego się przy ul. Tramwajowej 21 oraz dzielnicowy właściwego rejonowo Komisariatu Policji.
13. Jeśli sytuacja tego wymaga, skład grupy może być poszerzony o osoby wskazane w ustawie o przeciwdziałaniu przemocy domowej, mające znaczenie przy realizacji działań pomocowych dla dziecka i jego rodziny.

Rozdział VII

Dane kontaktowe instytucji i organizacji, które zajmują się interwencją i pomocą w sytuacjach krzywdzenia dzieci (policja, sąd rodzinny, centrum interwencji kryzysowej, ośrodek pomocy społecznej, placówki ochrony zdrowia) oraz zapewnia do nich dostęp wszystkim pracownikom

§ 14.

1. **Zespół Interdyscyplinarny w Łodzi**
siedziba przy Wydziale Przeciwdziałania Przemocy Domowej Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej, ul. Tramwajowa 21
e-mail : zi@mops.lodz.pl
tel. 42 6765410/do13/

2. **Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Łodzi**
Pomaga w sprawach socjalnych, bytowych i prawnych, może też udzielić wsparcia psychologa i pedagoga.
ul. Kilińskiego 102/102a
3. **Fundacja Ktoś**
Program: Ktoś dla kobiet – wsparcie dla kobiety doświadczających przemocy z terenu Łodzi. Fundacja oferuje bezpłatną pomoc psychologów, prawników oraz weekendowe warsztaty i grupy wsparcia.
ul. Rydza Śmigłego 70
e-mail: ktosdlakobiet@gmail.com
tel: 536029559 lub 42 2081109
4. **Telefon Zaufania**
od poniedziałku do piątku w godzinach 20:00 – 8:00, w soboty, niedziele i święta całodobowo
tel. 19288
5. **Ogólnopolskie Pogotowie dla Ofiar Przemocy w Rodzinie” Niebieska Linia”**
tel. 22 668 70 00 lub 116 123
6. **Linia Pomocy Pokrzywdzonym**
Ogólnopolski telefon dla osób pokrzywdzonych przestępstwem, a także osób dotkniętych przemocą domową, próbami samobójczymi i dla dzieci potrzebujących wsparcia.
tel. 48222 309900
7. **Fundacja Feminoteka**
Wsparcie dla kobiet doświadczających przemocy, także dla osób transseksualnych.
tel. 888 88 33 88
8. **Fundacja Ocalenie**
Wsparcie dla migrantek i migrantów doświadczających przemocy/i dyskryminacji.
ul. Piramowicza 9/2
9. **Ośrodek Interwencji Kryzysowej przy Miejskim Centrum Terapii i Profilaktyki Zdrowotnej**
Programy korekcyjno – edukacyjne i psychologiczno – terapeutyczne dla sprawców przemocy domowej i grupy wsparcia dla osób doznających przemocy domowej.
ul. Niciarniana 41.
tel. 800 112 800 (bezpłatny, czynny całodobowo) lub tel. 42 630 11 02
10. **Fundacja Wsparcia Psychospołecznego**
ul. Piotrkowska 270 lok. 422
ul. Strzelców Kaniowskich 71
ul. Zbożowa 9
Możliwe wizyty domowe w uzasadnionych przypadkach.
tel. 794430463
11. **Fundacja Śtonie na Balkonie**
Wsparcie dla rodzin dotkniętych kryzysem, szczególnie dla rodziców i opiekunów, którzy szukają pomocy dla dziecka w kryzysie.
tel. 800 800 602 - od poniedziałku do piątku między 15.00 – 19.00
12. **Specjalistyczny Ośrodek Wsparcia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie**
Placówka całodobowa, dysponująca miejscami noclegowymi dla osób dotkniętych przemocą (bez skierowania i bez względu na dochód); oferuje bezpłatną, kompleksową pomoc

schroniskową, terapeutyczną, pedagogiczną, socjalną, medyczną i prawną.
ul. Franciszkańska 85

13. Prokuratura Okręgowa w Łodzi

Można tam złożyć zawiadomienie o przestępstwie i poprosić o udzielenie podstawowej informacji prawnej.

ul. Kilińskiego 152

14. Komisariaty Policji Komendy Miejskiej Policji w Łodzi:

- a. I KMP, ul. Sienkiewicza 28/30;
- b. II KMP, ul. Ciesielska 27;
- c. III KMP, ul. Armii Krajowej 33;
- d. IV KMP, ul. Kopernika 29/31;
- e. V KMP, ul. Organizacji WiN 60;
- f. VI KMP, ul. Wysoka 45;
- g. VII KMP, ul. 3 Maja 43;
- h. VIII KMP, ul. Wólczańska 250.

Podczas wizyty w komisariacie można złożyć zawiadomienie o przestępstwie i poprosić o udzielenie podstawowej informacji prawnej.

15. Sądy:

- a. Sąd Rejonowy dla Łodzi-Śródmieścia w Łodzi, VII i VIII Wydział Rodzinny i Nieletnich
al. Kościuszki 107/109,
- b. Sąd Rejonowy dla Łodzi-Widzewa w Łodzi, V Wydział Rodzinny i Nieletnich
ul. Kopcińskiego 56.

W sądach można złożyć pozew w sprawach rodzinnych lub wnioski dotyczące spraw opiekuńczych wobec dzieci.

16. Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Łodzi:

- a. Łódź-Bałuty, Łódź-Śródmieście, Łódź-Widzew - ul. Zachodnia 47, pokój: 113, I piętro;
- b. Łódź-Polesie, Łódź-Górna - ul. Krzemieniecka 2b, pokój: 114, I piętro.

Jeżeli przemocy towarzyszy picie alkoholu, można zwrócić się do Komisji z wnioskiem o skierowanie sprawcy przemocy na leczenie odwykowe lub uzyskać inną pomoc związaną z nadużywaniem przez niego alkoholu.

Rozdział VIII

Dostępność informacji dla dzieci na temat możliwości uzyskania pomocy w trudnej sytuacji, w tym numery bezpłatnych telefonów zaufania dla dzieci i młodzieży

§ 15.

1. Dziecięcy telefon Zaufania Rzecznika Praw Dziecka

tel. 800121212

2. Telefon Zaufania dla Dzieci i Młodzieży Fundacji Dajemy Dzieciom Siłę

tel. 116111

3. Fundacja Słonie na Balkonie

tel. 800800602 – od poniedziałku do piątku 15:00 – 19:00 / pomoc dla dziecka w kryzysie

4. Pomoc psychologiczna dla dzieci i młodzieży na terenie Łodzi:

- a. Środowiskowe Centrum Zdrowia Psychicznego dla Dzieci i Młodzieży
ul. Mielczarskiego 35,
- b. Centrum Środowiskowej Opieki Psychologicznej dla Dzieci
Al. Kościuszki 39,
- c. Poradnia Psychologiczna Fundacji Gajusz
ul. Piotrkowska 17,
- d. Poradnia Psychologiczna dla Dzieci Fundacji z Aspi-Racjami
ul. Obywatelska 57,
- e. Poradnia Psychologiczna dla Dzieci
ul. Sterlinga 27/29,
- f. Centrum Medyczne Centermed - Poradnia Psychologiczna dla Dzieci i Młodzieży
Al. Piłsudskiego 157,
- g. Fundacja Słonie na Balkonie
ul. Kościuszki 39,
- h. Poradnia Diagnostyki i Terapii FAS
ul. Cieszkowskiego 6 w Łodzi.

Dostępność informacji dla dzieci na temat możliwości uzyskania pomocy w trudnych sytuacjach, w tym numery bezpłatnych telefonów zaufania dla dzieci i młodzieży, stanowią *Załącznik 12* do niniejszych Standardów.

Rozdział IX

Przepisy końcowe

§ 16.

1. Niniejsze Standardy Ochrony Małoletnich przed krzywdzeniem wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.
2. Ogłoszenie Standardów następuje poprzez wywieszenie dokumentu w wersji skróconej przeznaczonej dla dzieci na tablicy ogłoszeń w szkole, poprzez przesłanie tekstu Standardów pracownikom i rodzicom/opiekunom prawnym drogą elektroniczną lub zamieszczenie na stronie internetowej szkoły.

Załącznik nr 9

ZASADY INTERWENCJI W PRZYPADKU PODEJRZENIA KRZYWDZENIA
DZIECKA / UCZNIĄ / WYCHOWANKA PRZEZ OSOBY TRZECIE

**GDY PODEJRZEWASZ, ŻE
DZIECKO / UCZEŃ /
WYCHOWANEK:**

**DOŚWIADCZA PRZEMOCY
Z USZCZERBKIEM NA ZDROWIU,
WYKORZYSTANIA SEKSUALNEGO
LUB / I ZAGROŻONE
JEST JEGO ŻYCIE**

**ZADBAJ O BEZPIECZEŃSTWO
I ODSEPARUJ JE OD OSOBY PODEJRZANEJ
O KRZYWDZENIE**

**ZAWIADOM POLICJĘ
NR TEL. 112 LUB 997**

**JEST POKRZYWDZONE INNYMI
TYPAMI PRZESTĘPSTW**

**ZADBAJ O BEZPIECZEŃSTWO
I ODSEPARUJ JE OD OSOBY PODEJRZANEJ
O KRZYWDZENIE**

**POINFORMUJ NA PIŚMIE
POLICJĘ LUB PROKURATURĘ,
SKŁADAJĄC ZAWIADOMIENIE
O MOŻLIWOŚCI
POPEŁNIENIA PRZESTĘPSTWA**

**DOŚWIADCZA JEDNORAZOWO
INNEJ PRZEMOCY FIZYCZNEJ
(KLAPSY, POPYCHANIE, SZTURCHANIE)
LUB PRZEMOCY PSYCHICZNEJ
(PONIŻANIE, DYSKRYMINACJA, OŚMIESZANIE)**

**DOŚWIADCZA INNYCH
NIEPOKOJĄCYCH ZACHOWAŃ
(KRZYK, NIESTOSOWNE KOMENTARZE)**

- ZADBAJ O BEZPIECZEŃSTWO I ODSEPARUJ JE OD OSOBY PODEJRZANEJ O KRZYWDZENIE
- ZAKOŃCZ WSPÓŁPRACĘ / ROZWIĄŻ UMOWĘ Z OSOBĄ KRZYWDZĄCĄ

- ZADBAJ O BEZPIECZEŃSTWO I ODSEPARUJ JE OD OSOBY PODEJRZANEJ O KRZYWDZENIE
- PRZEPROWADŹ ROZMOWĘ DYSCYPLINUJĄCĄ, A W PRZYPADKU BRAKU POPRAWY ZAKOŃCZ WSPÓŁPRACĘ

**STANDARDY OCHRONY
MAŁOLETNI**

Załącznik nr 10

PRZEMOC RÓWIEŚNICZA

ZASADY INTERWENCJI W PRZYPADKU PODEJRZENIA KRZYWDZENIA
DZIECKA / UCZNIA / WYCHOWANKA PRZEZ OSOBĘ MAŁOLETNIA, CZYLI TAKĄ,
KTÓRA NIE UKOŃCZYŁA 18 ROKU ŻYCIA

GDY PODEJRZEWASZ, ŻE DZIECKO / UCZEŃ / WYCHOWANEK:

DOŚWIADCZA PRZEMOCY Z USZCZERBKIM NA
ZDROWIU, JEST POKRZYWDZONE INNYMI TYPAMI
PRZESTĘPSTW (SPOWODOWANIE CHOROBY,
ZŁAMANIE, ZASINIENIE, WYBICIE ZĘBA, ZRANIENIE
A TAKŻE M.IN POZBAWIENIE SŁUCHU, MOWY CZY
INNEGO KALECTWA), CHOROBY PSYCHICZNEJ,
WYKORZYSTANIA SEKSUALNEGO LUB ZAGROŻONE
JEST JEGO ŻYCIE

ZADBAJ O BEZPIECZEŃSTWO
I ODSEPARUJ JE
OD OSOBY PODEJRZANEJ
O KRZYWDZENIE

PRZEPROWADŹ ROZMOWĘ
Z RODZICAMI / OPIEKUNAMI
UWIKŁANYCH W PRZEMOC
I POWIADOM NAJBLIŻSZY SĄD
RODZINNY LUB POLICJĘ WYSYLAJĄC
ZAWIADOMIENIE

DOŚWIADCZA
JEDNORAZOWO INNEJ PRZEMOCY
FIZYCZNEJ (POPYCHANIE, SZARPANIE),
PRZEMOCY PSYCHICZNEJ (PONIŻANIE,
OŚMIESZANIE, DYSKRYMINACJA),
INNYCH NIEPOKOJĄCYCH ZACHOWAŃ
(KRZYK, NIESTOSOWNE KOMENTARZE)

ZADBAJ O BEZPIECZEŃSTWO
I ODSEPARUJ JE OD
OSOBY PODEJRZANEJ
O KRZYWDZENIE

PRZEPROWADŹ OSOBNO ROZMOWĘ Z RODZICAMI / OPIEKUNAMI
KRZYWDZĄCEGO I KRZYWDZONEGO, ORAZ OPRACUJ DZIAŁANIA
NAPRAWCZE W PRZYPADKU POWTARZAJĄCEJ SIĘ PRZEMOCY
POWIADOM LOKALNY SĄD RODZINNY, WYSYLAJĄC WNIOSEK
O WGLĄD W SYTUACJĘ RODZINY

STANDARDY OCHRONY
MAŁOLETNICH

Załącznik nr 11

ZASADY INTERWENCJI W PRZYPADKU PODEJRZENIA KRZYWDZENIA
DZIECKA / UCZNIĄ / WYCHOWANKĄ PRZEZ RODZICA LUB OPIEKUNĄ

**GDY PODEJRZEWASZ, ŻE
DZIECKO / UCZEŃ
/WYCHOWANEK:**

**DOŚWIADCZA PRZEMOCY Z USZCZERBKIM
NA ZDROWIU JEST POKRZYWDZONE INNYMI
TYPAMI PRZESTĘPSTW (SPOWODOWANIE
CHOROBY, ZŁAMANIE, ZASINIENIE, WYBICIE
ZĘBA, ZRANIENIE A TAKŻE M.IN POZBAWIENIE
SŁUCHU, MOWY CZY INNEGO KALECTWA),
CHOROBY PSYCHICZNEJ, WYKORZYSTANIA
SEKSUALNEGO LUB ZAGROŻONE
JEST JEGO ŻYCIE**

**ZADBAJ O BEZPIECZEŃSTWO
I ODSEPARUJ JE OD OSOBY
PODEJRZANEJ O KRZYWDZENIE**

**ZAWIADOM POLICJĘ
NR TEL. 112 LUB 997
PODAJĄC SWOJE DANE**

**DOŚWIADCZA ZANIEDBANIA
LUB RODZIC / OPIEKUN
JEST NIEWYDOLNY WYCHOWAWCZO**

**ZADBAJ O BEZPIECZEŃSTWO
POROZMAWIAJ Z RODZICEM / OPIEKUNEM,
POWIADOM O MOŻLIWOŚCI
WSPARCIA PSYCHOLOGICZNEGO,
MATERIALNEGO**

**W PRZYPADKU BRAKU WSPÓŁPRACY
POWIADOM WŁAŚCIWY OŚRODEK
POMOCY SPOŁECZNEJ**

**JEST POKRZYWDZONE INNYMI TYPAMI
PRZESTĘPSTW**

**DOŚWIADCZA JEDNORAZOWO INNEJ PRZEMOCY
FIZYCZNEJ (KLAPSY, POPYCHANIE), PRZEMOCY
PSYCHICZNEJ (PONIŻANIE, OŚMIESZANIE)
LUB INNYCH NIEPOKOJĄCYCH ZACHOWAŃ
(KRZYK, WYZWISKA)**

- POINFORMUJ NA PIŚMIE POLICJĘ LUB PROKURATURĘ, WYSYŁAJĄC ZAWIADOMIENIE O MOŻLIWOŚCI POPEŁNIENIA PRZESTĘPSTW
- ZŁÓŻ JAK NAJBARDZIEJ SZCZEGÓŁOWE WYJAŚNIENIE

- ZADBAJ O BEZPIECZEŃSTWO I ODSEPARUJ JE OD OSOBY PODEJRZANEJ O KRZYWDZENIE
- PRZEPROWADŹ ROZMOWĘ Z RODZICEM / OPIEKUNEM PODEJRZANYM O KRZYWDZENIE
- W PRZYPADKU BRAKU WSPÓŁPRACY POWIADOM WŁAŚCIWY OŚRODEK POMOCY SPOŁECZNEJ

**STANDARDY OCHRONY
MAŁOLETNI**

Załącznik nr 12

DOSTĘPNOŚĆ INFORMACJI DLA DZIECI NA TEMAT MOŻLIWOŚCI UZYSKANIA POMOCY W TRUDNEJ SYTUACJI, W TYM NUMERY BEZPŁATNYCH TELEFONÓW ZAUFANIA DLA DZIECI I MŁODZIEŻY.

WAŻNE TELEFONY

ZAWSZE
NR TEL. 112 LUB 997

DZIECIĘCY TELEFON ZAUFANIA
RZECZNIKA PRAW DZIECKA

NR TEL. 800 121 212

TELEFON ZAUFANIA
DLA DZIECI I MŁODZIEŻY
FUNDACJI DAJEMY DZIECIOM SIŁĘ

NR TEL. 116 111

FUNDACJA SŁONIE NA BALKONIE
OD PONIEDZIAŁKU DO PIĄTKU
15.00 - 19.00

NR TEL. 800 800 602

STANDARDY OCHRONY
MAŁOLETNICH

Podstawy prawne

Materiał opracowany został na podstawie zapisów **Ustawy z dnia 28 lipca 2023 r. o zmianie ustawy – Kodeks rodzinny i opiekuńczy oraz niektórych innych ustaw** (Dz.U. z 2023 r. poz. 1606), która wprowadza termin „standardy ochrony małoletnich”, podręcznika **Standardy ochrony dzieci w żłobkach i placówkach oświatowych** pod redakcją Agaty Sotomskiej z Fundacji „Dajemy Dzieciom Siłę” oraz w oparciu o następujące akty prawne:

1. **Konwencja o prawach dziecka** przyjęta przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych dnia 20 listopada 1989 r. (Dz. U. z 1991r. Nr 120, poz. 526 z późn. zm.)
2. **Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej** z dnia 2 kwietnia 1997 r. (Dz. U. Nr 78, poz. 483 z późn. zm.)
3. Ustawa z dnia 25 lutego 1964 r. **Kodeks rodzinny i opiekuńczy** (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 1359)
4. **Ustawa z dnia 13 maja 2016 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym** (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 31 z późn. zm.)
5. **Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej** (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 1249).
6. Ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. **Kodeks karny** (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 1138 z późn. zm.).
7. Ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. **Kodeks postępowania karnego** (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 1375 z późn. zm.).
8. Ustawa z dnia 23 kwietnia 1964 r. **Kodeks cywilny** (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 1360 z późn. zm.) - art. 23 i 24
9. Ustawa z dnia 17 listopada 1964 r. **Kodeks postępowania cywilnego** (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 1550 z późn. zm.).